

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2013-242
d.d. 29 juli 2013
(prof.mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, mr. A.M.T. Wigger en mr. J.Th. de Wit,
leden en mevrouw mr. F. Faes, secretaris)

Samenvatting:

Consument heeft een kredietovereenkomst met de bank afgesloten tegen een variabel kredietvergoedingspercentage. Consument stelt zich op het standpunt dat niet bepaalbaar is hoe het kredietvergoedingspercentage wordt vastgesteld. De Commissie overweegt als volgt. De vraag wat partijen zijn overeengekomen over de hoogte van de rente en de wijziging van de rente, en wat Consument in dat opzicht mocht verwachten, hangt af van uitleg van de overeenkomst in het licht van alle omstandigheden van het geval. Partijen zijn een variabele rente overeengekomen. Het begrip variabele rente wijst op het gebruik van een externe referentievoet. In dit geval is de overeenkomst onvoldoende duidelijk over een eventuele discretionaire bevoegdheid van de bank de rente naar eigen inzicht, los van marktontwikkelingen, vast te stellen. Derhalve constateert de Commissie dat de overeenkomst een leemte vertoont, als gevolg waarvan de overeenkomst op grond van artikel 6:248 lid I BW aangevuld dient te worden. De Commissie bepaalt dat de bank de teveel betaalde rente aan Consument dient te vergoeden. De vordering van Consument wordt gedeeltelijk toegewezen.

Consument,

tegen

de naamloze vennootschap Interbank N.V., gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen Aangeslotene.

I. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting van Consument, ontvangen op 20 november 2012;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.

Tussenkost van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid. Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.

Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 7 juni 2013 en zijn aldaar verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

- 3.1. Op 10 juli 2002 heeft Consument samen met zijn partner een doorlopende kredietovereenkomst met een kredietlimiet tot maximaal € 45.000,- tegen een kredietvergoeding per maand van 0.770 % en een effectieve rente op jaarbasis van 9,6% bij (een dochtermaatschappij van) Aangeslotene afgesloten. Een deel van het krediet is gebruikt om het uitstaande saldo van een bestaande kredietovereenkomst bij andere banken van in totaal € 42.700,- in te lossen. De resterende € 2.300,- is aan Consument en zijn partner ter beschikking gesteld.
- 3.2. In de overeenkomst is – voor zover relevant – het volgende opgenomen:
*“Artikel 2. Cliënt verbindt zich over het uitstaande saldo van zijn op grond van deze overeenkomst aangehouden rekening, kredietvergoeding te betalen
De kredietvergoeding zal maandelijks op de rekening van Cliënt worden bijboekt.
Bij het sluiten van deze overeenkomst bedraagt de kredietvergoeding 0.770 procent per betalingstermijn.
Het bijbehorende effectieve kredietvergoedingspercentage bedraagt 9.6 procent op jaarbasis.
De Bank is gerechtigd het kredietvergoedingspercentage, met inachtneming van de krachtens de wet gestelde maxima, aan te passen aan de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt en zal Cliënt van iedere wijziging schriftelijk in kennis stellen.
Artikel 3. Cliënt zal maandelijks op het door hem verschuldigde tenminste terugbetalen:
 ..... EUR 450.00
 2% van het openstaande saldo met een minimum van EUR 90,76 (=variabele termijnbetaling).
[...]
Met inachtneming van het gestelde in artikel 4 van de Algemene Voorwaarden verleent Cliënt hierbij de Bank (c.q. namens haar AETRAN) tot wederopzegging .... wel geen machtiging de uit deze overeenkomst verschuldigde bedragen automatisch af te schrijven van bovenvermelde (post-)bankrekening. Betaling dient te geschieden op het hierboven vermelde overeenkomstnummer dat tevens het bankrekeningnummer is.”*
- 3.3. Op 13 mei 2011 heeft Consument het krediet bij Aangeslotene volledig afgelost en elders een geldlening afgesloten.

3. De vordering en grondslagen

- 4.1. Consument vordert dat Aangeslotene het gedurende de looptijd van het krediet teveel aan hem in rekening gebrachte bedrag aan rente vergoedt.
- 4.2. Aan deze vordering legt Consument ten grondslag dat Aangeslotene is tekortgeschoten in de nakoming van de kredietovereenkomst. Consument voert in het kader hiervan het volgende aan:
- Aangeslotene is in gebreke gebleven omdat zij heeft nagelaten maandelijks een bedrag van € 450,- te incasseren. Aangeslotene heeft maandelijks een lager bedrag geïncasseerd. Hoewel Consument hieromtrent in 2003 telefonisch

contact met Aangeslotene heeft opgenomen, heeft Aangeslotene hier niets mee gedaan.

- Aangeslotene heeft gedurende de looptijd van de kredietovereenkomst een excessief hoog kredietvergoedingspercentage gehanteerd, terwijl de rentetarieven in de markt juist waren gedaald. Op deze manier werd er nooit op het krediet afgelost en zou de overeenkomst eeuwig duren. Door de alsmaar stijgende rente zag Consument zich ook genoodzaakt om het krediet over te sluiten.

4.3. Op de stellingen die Aangeslotene aan haar verweer ten grondslag legt, wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. Beoordeling

5.1. Vaststaat dat tussen partijen op 10 juli 2002 een doorlopende kredietovereenkomst is gesloten waarbij Aangeslotene aan Consument een krediet tot een bedrag van € 45.000,- heeft verstrekt. Daarbij zijn partijen een variabel kredietvergoedingspercentage overeengekomen.

Maandelijkse betalingen

5.2. Allereerst zal de Commissie de vraag beantwoorden of Aangeslotene is tekortgeschoten in de nakoming van de kredietovereenkomst door niet maandelijks een bedrag van € 450,- bij Consument te incasseren.

5.3. De Commissie constateert dat in de kredietovereenkomst is opgenomen dat de kredietnemer, in dit geval Consument, de opgenomen bedragen en de daarover verschuldigde rente in maandelijkse termijnen zal terugbetalen aan Aangeslotene. De Commissie is van oordeel dat uit de bewoordingen van deze bepaling volgt dat op Consument de verplichting rust om het geleende bedrag af te lossen. De Commissie oordeelt dat de bewoordingen en strekking van de bepaling voldoende helder zijn.

5.4. De Commissie is verder van oordeel dat uit de kredietovereenkomst geen verplichting op Aangeslotene rust om maandelijks een bedrag van € 450,- te incasseren. Het is op grond van artikel 3 van de kredietovereenkomst juist aan Consument, de kredietnemer, om hetgeen hij van Aangeslotene heeft geleend aan Aangeslotene terug te betalen. Het ligt dus op weg van Consument om zelf gevolg te geven aan de overeenkomst. Aangeslotene is daarom niet tekortgeschoten in de nakoming van de overeenkomst.

5.5. Hierbij neemt de Commissie ook in aanmerking dat Consument naar eigen zeggen in 2003 telefonisch contact heeft gehad met Aangeslotene over het feit dat Aangeslotene maandelijks een lager bedrag incasseerde dan het in de overeenkomst genoemde bedrag van € 450,-. Het is de Commissie niet gebleken dat Consument nadien nog contact heeft gehad met Aangeslotene over het incassobedrag. Dat Consument pas in 2011 wederom heeft geklaagd dat het maandelijks incassobedrag nog steeds niet conform de overeenkomst was, is een omstandigheid die voor rekening van Consument dient te blijven. Dit klachtonderdeel faalt derhalve.

Kredietvergoedingspercentage

- 5.6. Het tweede klachtonderdeel van Consument komt er in essentie op neer dat niet bepaalbaar is hoe het kredietvergoedingspercentage wordt vastgesteld. De Commissie overweegt als volgt. De vraag wat partijen zijn overeengekomen over de hoogte van de rente en de wijziging van de rente, en wat Consument in dat opzicht mocht verwachten, hangt af van uitleg van de overeenkomst in het licht van alle omstandigheden van het geval (zie HR 13 maart 1981, NJ 1981, 635). Bij bedingen in consumentenovereenkomsten dient de contra proferentem-regel te worden gehanteerd, die vanaf 17 november 1999 als wettelijke regel is opgenomen in artikel 6:238 lid 2, tweede zin BW (zie in gelijke zin Commissie van Beroep van Kifid 2011/10 r.o. 5.2.5., Geschillencommissie Kifid 2011/97, 2011/78, 2011/70 en 2011/12).
- 5.7. Het begrip “variabele” rente of een daarmee vergelijkbaar begrip, wijst op het gebruik van een externe referentievoet. Dat kan de korte geldmarktrente zijn (Euribor), maar ook iets anders (vergelijk Hof Den Bosch 13 december 2011, LJN BU8170). Daarbij mag een consument in beginsel verwachten dat de rente de marktontwikkelingen volgt. De Commissie stelt vast dat er in de overeenkomst geen uitdrukkelijk bepaalde externe referentievoet is opgenomen. Ook de toevoeging van de woorden “aan te passen aan de ontwikkelingen op de geld- en kapitaal” is naar oordeel van de Commissie onvoldoende om vast te stellen om welke referentievoet het gaat en welke invloed dit heeft op de door Consument te betalen kredietvergoeding. In dit geval is niet voldoende duidelijk vastgelegd dat Aangeslotene in afwijking daarvan een discretionaire bevoegdheid heeft de rente naar eigen inzicht, los van marktontwikkelingen, vast te stellen. Als gevolg hiervan bevat de overeenkomst een leemte. Vergelijk Geschillencommissie Kifid 2013/146, 2013/147, 2013/148 en 2013/196.
- 5.8. Deze leemte moet mede gelet op de verwachtingen van Consument, op grond van artikel 6:248 lid 1 BW naar redelijkheid aangevuld worden. De Commissie bepaalt dat nu in de overeenkomst geen referenties ten aanzien van het vast te stellen kredietvergoedingspercentage zijn opgenomen, Consument erop mocht vertrouwen dat het kredietvergoedingspercentage, de “marktrente” zou volgen. Als referentievoet dient het 3-maands Euribortarief te gelden, omdat dit naar de mening van de Commissie goed aansluit bij het variabele karakter van het fundingbestanddeel van het kredietvergoedingspercentage. Om vast te stellen in hoeverre de door Aangeslotene gehanteerde percentages het 3-maands Euribortarief volgen, dient het 3-maands Euribortarief ten tijde van het afsluiten van de overeenkomst van het kredietvergoedingspercentage bij aanvang te worden afgetrokken. Hieruit volgt een opslagpercentage. Aangeslotene dient dit opslagpercentage met terugwerkende kracht gedurende de gehele looptijd van de overeenkomst te hanteren, tenzij objectief vast te stellen feiten of omstandigheden dat niet zouden rechtvaardigen. Van dergelijke omstandigheden is niet gebleken. Voor zover Consument teveel heeft betaald, dient Aangeslotene dit bedrag aan Consument te vergoeden (zie in gelijke zin Geschillencommissie Kifid 2011/336).
- 5.9. Ten overvloede merkt de Commissie op dat het door Aangeslotene in deze procedure overgelegde deskundigenrapport, waarin een deskundige uiteenzet op

welke wijze het door Aangeslotene gehanteerde variabele kredietvergoedingspercentage tot stand komt, niet tot een ander oordeel kan leiden. De Commissie is van oordeel dat het reeds bij het afsluiten van een kredietovereenkomst voldoende duidelijk moet zijn hoe het kredietvergoedingspercentage wordt bepaald.

- 5.10. Nu Consument gedeeltelijk in het gelijk wordt gesteld, dient Aangeslotene tevens het door Consument verschuldigde klachtgeld ad € 50,- voor de behandeling van het onderhavige geschil te vergoeden.
- 5.11. De Commissie beslist tevens dat het belang van het onderhavige geschil rechtvaardigt dat op grond van artikel 43.1 van het Reglement van de Commissie in verband met artikel 5.6 van het Reglement van de Commissie van Beroep zowel voor Consument als Aangeslotene beroep open staat tegen de hierboven verwoorde beslissing van de Commissie ongeacht of wordt voldaan aan de vereisten van artikel 5 leden 1 en 3 van het Reglement van de Commissie van Beroep.

5. Beslissing

De Commissie bepaalt bij bindend advies dat Aangeslotene binnen een termijn van vier weken na dagtekening van deze beslissing, de door Consument te veel betaalde kredietvergoeding, zoals bepaald in 5.8, dient te vergoeden. Een en ander te vermeerderen met een bedrag van € 50,- betaald door Consument als eigen bijdrage voor de behandeling van dit geschil. Al het overige wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.